

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Quomodo in singulis optimam elegerit partem beata Maria, quamqué
prona sit ad subueniendum se inuocantibus ex filij commissione. Sermo
IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

tantes per reginam Saba, hoc est, per Mariam conuertentem & incendientem (Saba namq; conuersio siue incensio dicitur) per misericordie reginam Salomoni Christo adducuntur. Hæc est itaq; regina quæ sub cruce vt olim afflicta Christo assistit patienti, ita nunc gloriosa assistat regnanti. *In vestitu deaurato*, id est, corpore glorificato, *circundata, gratiarum, virtutum, meritorum, dignitatum, præmiorumque varietate*. Iungamus igitur nos huic reginæ charissimi fratres, & simus cameli ad regem Salomonem aromata & gemmas præciosas portantes. Iungamus nos, inquam pia deuotione, humili supplicatiõe casta ueneratione, & feruenti imitatione. Nihil enim ita gratiam eius nobis conciliat, nihil nos magis illi commendat, quam si vitæ suæ non tam docendo quam imitando nos habeat commendatores. Ita enim verissimè eam honoramus, cum non modo prædicamus, verum (quod supremæ est laudis) etiam imitamur eius virtutes. Tunc eam reginam veneramus, cum de nobis ipsis diffidentes, omnes fortunas nostras, omnes euentus, totum denique animæ negocium, ac prorsus vniuersa studia nostra illi disponenda regendaq; committimus, plus in eius pietate quàm omni industria nostra, licet ne hec quidè sit negligenda, sperantes. Proinde si nos humilitatis suæ, si mansuetudinis, si patientiæ, si denique castitatis cæterarumque virtutum viderit imitatores, non solum benigno respectu, verum etiam gratia singulari, atque adeo familiari nos dignabitur, tuebitur, fouebitque. Neque enim alia requirit obsequia, neque Christo inueniuntur magis grata, quam vt vitam eius in nobis, exprimentes, studeamus placere, in quibus placuit ipsa Domino nostro Iesu, qui est benedictus in seculorum secula, Amen.

Saba quid.
Ioan. 29.
Psal. 44.

Obsequia
Mariæ gra-
tissima quæ
sunt.

IN EADEM SOLENNITATE.

Quomodo in singulis optimam elegerit partem beata Maria, quamq; prona sit ad subueniendum se inuocantibus ex filij commissione.

Sermo IV.

Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Lucæ X. Sic beatissimæ virginis Mariæ matris Dei gloriam prædicare cupimus, fratres charissimi, vt quicquid in eius præconium dicatur, refluat in commendationem filij, qui eam sic fecit, sic exornauit, vt queat laudari, mereatur amari, digna sit honorari. Fuit enim plena gratia. Vnde quicquid in ea laudatur gratia laudatur, nõ tamen excludendo, sed maximè commendando in ea sanctæ electionis arbitrium, syncerum ac constans propositum, castissimum, feruens ac iuge Deo placendi desiderium, deuotum atque frequens benefacien di studium, & postremo amoris contemplationisque exercitium, tam sanctum, quam assiduum. Et ideo (contra hæreticos) quantum etiam attinet personam Virginis, fuit meritorum plenissima, quæ diuina gratia in ea ubertim, non tamen sine ea operata est, vnde non tantum sicut vna de reliquis feminibus, sed propter gratiæ excellentiam multo præstantior, propter officium multo dignior fuit, quæ ab omni peccato semper purissimam se continuit, ne displiceret Deo indefinenter sollicita, vt placeret desiderantissi-

Maria vti
meritorum
plenissima
fuerit.

Optimam partem quò in singulis elegit Maria.

Bona triformia quæ sint. Natura bona. Nobilitas Mariae præcipua.

Catharina Senens.

Cur Maria non fuerit opulenta.

Bonis naturæ quam ornata fuerit Maria. Bonis gratiæ quantum abundauerit Maria. Hieron.

Eccles 24.

ma, eidem inhærendo deuotissima, postremo vigilatissima, prudentissima, feruentissima, vt nihil in ea vacaret, quod gratiæ Dei non cooperaretur, & responderet. *Optimam partem elegit.* Tres sunt status fœminarum. Esse matrem bonum est, esse virginem melius, esse matrem simul ac virginem, optimum, hunc elegit Maria. Tres sunt conditiones bene viuendi. Actiua vita bona est. Contemplatiua melior. Vtræque pariter optima. Circa quamlibet virtutem tres est inuenire gradus, quorum supremum, qui optimus est ubique obtinuit Maria. Triformia sunt bona, videlicet, Naturæ, Gratia, & Gloriæ. Ex his singulis optima quæque Maria habuit. Itaque si naturæ bona respicimus, optima habuit Maria, tunc enim nobilissima, puta regio, sacerdotali, patriarchali, æque ad eodē prophetali stemmate edita. Et hoc quatenus manat ex parentum nobilitate. Si quidem alia est nobilitas quoque hac non inferior, quæ aut propter sponsum, aut propter prolis nobilitatem cōcingit mulieri. Vtrinque præcipua nobilitas accedit beatissima Virgini. Habuit enim sponsum illusterrimum, eundem pariter & filium Deum, cui nulla potest generositas aequari, fuit, estque Maria venustissima, tota amabilis, benigna, dulcis, gratiosa, & ab omnibus amari digna, quam nemo potest horrere, nemo fugere, nemo formidare, nemo fastidire, vtpote cunctis necessaria, & ad alliciendos, trahendos, capiendos, conuertendosque peccatores ad Deum (quod beate Catharinæ Senensi reuelatum est) veluti esca suauissima in hamo posita. Porro, quod fuit speciosissima, perinde ac nobilissima, nec tamen propterea elatus sed humilior, præstantiam indicat virtutis, quæ crescit ex abundantia donorum. Neque enim illi necessario fuerant, vel corporales defectus relinquendi, quomodo nobis ad supprimendam humiliandamque superbiam nostram, qui raro efficiamur humiles, nisi ante humiliati. Fuit tamen beata Virgo pauperrima, non opulenta. Amor autem paupertatis virtus est, quemadmodum cupiditas vitium. Diuitiæ etiam non ita sunt dona naturæ, vt est nobilitas generis atque corporis pulchritudo. Hæ enim citra delectum hominis contingunt atque conualescunt proli, ad eodē vt parum, aut nihil ad hæc contenta humana industria. Istæ verò, id est, opes, atque diuitiæ, labore, astu, cura atque solertia etiam humana parantur. Vnde si Maria fuisset opulenta, scandalum fortasse fuisset eius imitatoribus relictum. Vnde auarus quilibet imitator se posset gloriari Mariæ, dum colligendis diuitijs inhiaret, fingens se non auaritiæ studio hoc agere, sed ne deesset sibi, quod adfuisset Dei matri. Finge nunc cætera naturæ bona, quæcunque pudicissimam ornant virginem quæcunque sanctam decent Dei matrem, vt sunt verecundia, morum honestas, decor, modestia, ingenij peripicacitas, cæteraque omnia, & credes summo in gradu cuncta esse collata Dei matri. Sunt autem post hæc alia bona meliora, videlicet gratiæ, vt sunt virtutes, dona, charismata, consolaciones spirituales, & quæcunque alia eiusmodi sūt. E quibus ad eodē nihil deficit Dei matri, quod vel vili donatum est sanctorum, vt etiam teste diuo Hieronymo, quæ cæteris per partes donata est, Mariæ se tota infuderit gratiæ plenitudine, simulque habuerit sola, quicquid habuerunt singuli, idque in gradu perfectissimo, & quæ cæteris negata sunt, alia ipsa obtinuerit multa. Proinde non immerito tribuitur ei quod dicitur Ecclesiastici: *Ego in altissimis habitabo.* Id est, quicquid in gratijs, quicquid in virtutibus, quicquid in actionibus seu

contemplationibus est altissimum, in his est conuersatio mea. Et iterum: *In me, inquit, omnis gratia vite & veritatis. in me omnis spes vite & virtutis* Propter ea vocatur etiam paradysus voluptatis, haud dubium, quia confita omni ligno pulchro germinantium virtutum, in cuius etiam medio, id est, in cuius vtero plantatum fuit lignum vite, id est, Christus, de quo qui manducauerit, viuet in aeternum. Hæc est illa paradysus cælo inferior, & terris superior, quia vt B. Anselmus: Nihil, inquit, in terris æquale Mariæ, nihil nisi Deus maior Maria. Hanc paradysum aquæ diluuij non contigerunt, quia sanctitas Mariæ altior est, quam peccati inundatio attingere posset. In hac paradiso, non est homo carnaliter editus, sed diuina virtute positus. Et Christus qui à Paulo secundus vocatur Adam de cælo celestis, non carnali generatione in Mariam sed solo opere Trinitatis venit. Ideo increata sapientia, id est, ipse Christus in Ecclesiastico Mariæ vterum paradysum vocans: *Ego, inquit, quasi sique dicens exiui de paradiso*. Est igitur Maria paradysus, quia ad eam plena delictis, quæ sunt plenitudo gratiæ, exuberantia virtutum, & prerogatiua gloriæ singularis, vt angelis quoque videretur mirabile, quomodo huius mundi desertum, vbi est labor & afflictio spiritus, posset tantis delictis præditam virginem mittere in cælum, dicentibus: *Quæ est ista quæ ascendit de deserto, delictis affluens?* &c. Quapropter in Proverbis quoque ei dicitur: *Multa filia congregauerunt diuitias, tu supergressas vniuersas*. Verum non hoc tantum. Nam prerogatiua Mariæ est, vt non solum filias quaslibet, id est, nō solum animas supergrederetur vniuersas (quæcunque spirituales congregassent diuitias) sed etiam puritate & gloria miteret super angelos & creaturas omnes. Multæ enim virgines, multæ animæ sanctæ domino obrulerant, sed omnes post eam, id est, inferiora munera quam Maria. Ipsa enim sola potissima obtulit Domino virtutum ac meritorum munera, quibus nihil poterat comparari. Siquidem à nullo, siue hominum, siue angelorum allata sunt aromata tam multa, tamque preciosa, qualia regina Saba, id est, qualia domina nostra Maria suo obtulit regi Salomoni. Quapropter etiam (si de bonis gloriæ dicendum est optimam pariter affecta est Virgo beatissima partem, quippe quæ est mater Dei, imperatrix cæli, regina cælorum, domina omnium. Cui polatus est hodie thronus, iuxta filium suum multo quam Bethsabee matri regis Salomonis gloriosior, vbi enim filio regnet, & pro nobis impetret, imperetque in aeternum. Nam (vt verbis vtar Bernardi) persuadet, imò compellit nos celsitudo tua credere, vt regno filij tui beatissima Virgo Maria ita imperiosè principeris, quod per angelorum ministeria, tuis sapè deuotis subuenias. Si Zachar. 2. enim angelus angelum mittat, confidenter debet credere Christiana deuotio, quod imperatrix angelorum tanto magis habet angelos ad obsequium, quanto differentius præ illis nomen hereditauit. Si enim Iosue dux Israel iussit solem stare, quomodo non omnia sidera ad nutum imperatricis gloriôsæ distent? Si Cherubim & Seraphim de fonte bibentes, inferioribus angelis quædam arcana reuelant, quanto magis gloriosa Virgo de oculis filij sui ens amplexu degustato mysteria angelis suis copiosius effudit? Hæc ille. Vbi hoc addendum etiam in tanta autoritate, in tanta potestate residere beatam virginem, & imperare in cælo, vt in terris nulla alia sit potestas, nulla pressura, nullum grauamen à quo non liceat ad thronum huius Dei matris appellari.

Gen. 2.
Paradysus
quam con-
gruè voce-
tur Maria.
Ioan. 6.

Anselm.

1 Cor. 15.

Eccles. 24.

Eccles. 11.

Cantic. 8.

Proverb. 31.

Psal. 44.

3 Reg. 10.

Bona glorie

Mariæ col-

lata quæ.

3 Reg. 2.

Bernardus.

Zachar. 2.

Hebr. 1.

Iosue 10.

Autoritas

Mariæ quæta

sit in cælo.

Clementia
Marię quãt.

Fiduciam
accedendi
ad Mariam
vnde accipi
at peccator.
Apoc. 12.

Bernardus.

Sinum mi-
sericordiæ
aperit om-
nibus Maria
1 Cor 9.
P Gal. 18.

Exempla mi-
sericordiæ
Mariæ defo-
latis exhibi-
ta.

Theophilus
vbi per Ma-
riam Chri-
sto recon-
ciliatus fue-
rit
Basilus per
Mariam a
tyrannide
Iuliani libe-
ratus.
Maria Ae-
gyptiaca vti
conuersa
fuerit.

appellare: in tanta item clementia occurrere ad se confugiens, cum tanta miserationum exuberantia succurrere, cum tanta auctoritate iuxta ac pietate liberare, vt nemo vnquam accesserit illam tristis, qui non dulcedine viscerum misericordiæ eius fuerit consolatus. Sed cogitat quis illam purissimam, cogitat sole amictam, cogitat Dei matrem ac cœli reginam, se verò immundum, pollutum peccatis, atque vitij, innumeris inquinatum, vnde veretur illam accedere. Quid trepidas humana fragilitas? Quid formidosis benignissima Virgine? Profectò Dei mater est, sed propter te, o peccator, Dei mater effecta est. Dei mater non esset, si peccatores non fuissent. Quapropter in quadam reuelatione ipsa cuidam dixit: Peccatores sunt gloria mea. Est cœli regina, fateor. At est etiam mater & regina misericordiæ, est vita dulcedo & spes nostra. In qua (vt Bernardus ait) nihil austerum, nihil terribile, tota suavis est, omnibus offerens lac & lanam. Reuolue diligentius Euangelicæ historiæ seriem vniuersam. Et si quid fortè increpatorium, si quid durum, si quod denique signum, vel tenuis indignationis occurrit in Maria, de cetero suspectam habeas, & accedere verearis. Quod si, vt verè sunt, plena magis omnia pietatis & gratiæ, plena mansuetudinis & misericordiæ, quæ ad eam pertinent inueneris, age gratias ei, qui talem tibi mediatricem benignissima miseratione prouidit, in qua nihil possit esse suspectum. Denique omnibus omnia facta est, sapientibus & insipientibus copiosissima charitate debuit sese constituit, omnibus misericordiæ sinum aperit: vt de plenitudine eius accipiant vniuersi, captius redemptionem, æger curationem, tristis consolationem, peccator veniam, iustus gratiam, angelus latitiam, denique tota Trinitas gloriam, vt non sit qui se abscondat à calore eius. Hactenus Bernardus. Itaque omnibus quacunq; premantur molestia, ad thronum matris Dei, ad sinum misericordiæ eius confugiendum est. Et vt de certissimis historijs aliquid dicamus. Nonne Theophilus (quod Bernardus & multi sanctorum testantur) Christum abnegauerat, & suæ perfidiæ chirographo penes diabolum deposito, dum ad huius misericordissimæ matris thronum appellaret, ipsa confestim succurrit, perditum filio reconciliauit, & ablatum à diabolo chirographum Theophilo restituit, diabolicasq; fraudes & acta omnia irritauit. Nonne sancti Basilij Maria preces audiens, militem, vt aiunt, Mercurium misit, qui Iulianum apostatam Imperatorem tyrannum occideret, & Basilium cunctosq; mœstos ab eius tyrannide liberaret? Quis B. Mariæ Aegyptiacæ, immundæ olim ac peccatorum sordibus plenæ, cum à templo, vt erat indigna, ne posset ingredi, Dei virtute repelleretur, impetrauit animi reditum cognitionem, contritionem, salutare propositum, templi ingressum, dominicæ crucis contuitum, amarissimæ poenitentia fletum, peccatorum veniam, Dei gratiam, & vt præ dolore pariter ac amore iam mutata, pauimentum templi osculis lamberet, poenitentiam institueret, mundum desereret, eremumq; intraret? Nonne beatissima virgo Maria cui ante fores templi coram eius imagine ipsa tunc peccatrix omni spe alia destituta, sese deuouit? Nonne præterea quoties illa Maria Aegyptiaca in eremo, aut impia lege luxuriantis carnis grauaretur, aut prauæ consuetudinis illecebra tentaretur, quoties ad pudicissimæ Virginis memoriam se contulit, quoties misericordiæ matrem inuocauit, tentatio cessit, luxuria succubuit, castitas floruit, Dei gra-

tia triumphauit? Desiceret me non modo dies, verum etiam annus, si enume-
 rare velim tribulatum, merentium, desperantium, aut quouis modo de-
 solatum gemitus, qui omni fiducia destituti, omni ex parte desolati, à pijs-
 sima Maria non sunt derelicti. Eam ob rem charissimi, diuus admonet Ber-
 nardus, dicens: Altius intuemini quanto deuotionis affectu à nobis eam vo-
 luerit honorari, qui totius boni plenitudinē posuit in Maria, vt perinde si qd
 spei in nobis est, si qd gratiæ, si qd salutis, ab ea nouerimus redūdare, quæ ascē-
 dit delitijs affluens. Hortus planē deliciarum quem non modo afflauerit ve-
 niens, sed & perflauerit superueniens auster ille diuinus, vt vndiq; fluant &
 effluant aromata, charismata eius scilicet gratiarū. Tolle corpus hoc solare qd
 illuminat mundum, vbi dies? Tolle Mariam hanc maris stellam, maris vtiq;
 magni & spaciosi, quid nisi caligo inuoluens & umbra mortis, ac densissima
 tenebræ relinquuntur? Totis ergo medullis cordium, totis præcordiorū affe-
 ctibus & votis omnibus Mariam hanc veneremur, quia sic est voluntas eius,
 qui totum nos habere voluit per Mariam. Hæc, inquam, voluntas eius est,
 sed pro nobis. In omnibus siquidem, & per omnia prouidens miseris, trepi-
 dationem nostram solatur, fidem excitat, spem roborat, diffidentiam abigit,
 erigit pusillanimitatem, Filioi, hæc peccatorum scala, hæc mea maxima fi-
 ducia est, hæc tota ratio spei mei. Hæc ille. Itaque veneremur Dei matrem,
 interponamus eius preces & merita inter nos & filium, petamus per illam
 quæ Deo placeant, gratiam Dei & virtutes, quandoquidē delectant & illam e-
 iusmodi votis suffragari. Libenter nobis postulat quod nouit filium iubere
 vt petamus. Legimus Hester reginam (quæ Mariæ typum gessit) ad Assuerum
 regem iratum se contulisse placandum, audiuisseq; *Etiā si dimidium regni mei*
petieris, dabo tibi. Regnum Dei quid est, nisi iustitia & misericordia? Hoc Deus
 dimisit cum Maria. Sibi enim retinens iustitiam, misericordiam delegauit
 matri. Quid putatis, charissimi, nunquid non ei quæ dignissima, aptissima,
 ac nobis desideratissima ad hanc prouinciam est? delegauit? Si nos peccato-
 res, ad hoc misericordiae officium quemquam debuissimus eligere, nonno o-
 mnium vota collata essent in Dei matrem? Gratias igitur agamus Deo, qui
 dedit nobis quod volumus, quam desideramus, in qua gaudemus maximè. Quā-
 doquidem & ipsa pro benignitate sua nos libenter vult & amplectitur: vt potē
 sibi sub cruce in filios commendatos, officiumq; suum fidelissimè simul ac
 liberalissimè exequetur, gaudens etiam hac in re, hoc est, in diuisione re-
 gni Dei, dimidium hoc, quod ad erogationem misericordiae pertinet, id est,
 optimam partem sibi commissam, quæ nunquam auferetur ab ea. Eia igitur
 beatissima Maria, nunc salus nostra in manu tua est, respiciat super nos tantū
 domina nostra, & læti seruiemus regi. Dic soror nostra sis, imo dic,
 obsecro, mater nostra sis, vt benè sit nobis propter te &
 viuant animæ nostræ ob gratiam tui,
 Amen.

Bernardus.
 Quanto de-
 uotionis af-
 fectu Maria
 nobis ho-
 noranda sit.
 Cantic. 8.

Psalm. 109.

Hester 4.
 Regnum
 suum vti di-
 uiserit Deus
 cum Maria.

Ioan. 19.

Gen. 47.

Gen. 18.